

выступае своеобразной ценой земли. Функцией государства остается контроль, обеспечивающий защиту интересов всего общества по сохранению, воспроизводству и эффективному целевому использованию земельных ресурсов.

Особое место в инфраструктуре сельскохозяйственного рынка принадлежит денежному рынку, поскольку на финансовом рынке деньги сами становятся полноправным товаром, цена за их использование согласно законам рынка устанавливается на основе спроса и предложения. Она принимает форму процента, т.е. дохода, получаемого за предоставленные в ссуду деньги.

Рынок денег и валюты официально в экономике Туркменистана отсутствует. Валютный рынок охватывает только сферу внешнеэкономических отношений и в крайне ограниченной форме экономические отношения внутри страны. Нормальное функционирование инфраструктуры рынка потребует создания фондовых и валютных бирж, на которых будут продаваться и покупаться валюта за манаты по мировому, государственному, свободному и аукционному курсу.

Организация рынка ценных бумаг с обращением акций и облигаций, их движения и перелива капиталов из одних производств и отраслей в другие на основе более выгодного их вложения и, следовательно, создания условий структурных сдвигов в экономике.

Формирование рынка информационных продуктов для удовлетворения запросов всех участников рынка – производителей сельскохозяйственной продукции, работников производственной, непромышленной и рыночной инфраструктуры и потребителей продукции.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

БАШИНСЬКА В. Ю.

*Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка*

**Науковий керівник – ст. викладач
Сагачко Ю. М.**

В основі управління підприємством лежить здійснення направленої впливу на його господарський процес. Це вимагає використання адекватної методики вимірювання та оцінки конкурентоздатності, що давала б можливість визначити, чи конкурентоспроможним є

підприємство, наскільки воно відстає від суперників, які має латентні джерела підсилення свого конкурентного статусу.

Питанням щодо методів оцінювання ефективності підприємства займалися такі вітчизняні дослідники як З.П Румянцева, А.Н. Тіщенко, Н.А. Кизіма, Я.В. Догадайло, І.І.Мазур.

Ефективність - це економічна категорія, що відображає співвідношення між одержаними результатами і витраченими на їх досягнення ресурсами, причому при вимірюванні ефективності ресурси можуть бути представлені або в певному обсязі за їх первісною вартістю, або частиною їх вартості у формі виробничих витрат.

Сьогодні питання про вивчення ефективності приймає форму дискусії. А все тому, що вона є однією з головних характеристик результативності управління діяльністю підприємства, яка потребує детального вивчення та комплексного оцінювання її рівня. В ході отриманих результатів такого оцінювання дозволяють встановити зміну спрямованості в управлінні підприємством, встановити його масштаб, спрогнозувати їх вплив на головні підсистеми підприємства, затвердити певні управлінські рішення щодо підвищення та підтримки рівня ефективності управління діяльністю, визначитися з методами, способами, інструментами управління діяльністю підприємства.

Діяльність будь-якого підприємства не можна уявити без певної впорядкованості та налагодженої системи управління. Завдяки інвестиційній діяльності підприємство стає ліквідним та стабільним, тобто має змогу отримати прибуток, покриваючи всі свої витрати.

Для ефективного управління підприємством впроваджується оцінка його вартості, як та, що може бути гнучкою до змін та відображати зміни у вартості підприємства.

Вартісний підхід розглядається як альтернатива управлінню підприємством на основі прибуткових показників та показників рентабельності. Показники ринкової вартості компанії є комплексна оцінка їх вартості. Вартість є узагальнюючим показником. Традиційно використовують витратний, ринковий і дохідний підходи до оцінки вартості бізнесу.

Під методами оцінювання ефективності управління діяльністю слід розуміти способи кількісного та якісного виміру рівня ефективності управління діяльністю підприємства. Основна мета методів оцінки ефективності управління, отримати результати, які можуть бути використані для цілей поліпшення і підтримки ефективного управління підприємством.

Аналіз різних наукових джерел виявив, що для оцінювання ефективності управління суб'єктами

ринкової економіки використовуються різноманітні методи, серед яких найбільш поширеними є:

1) Метод порівняння спрямований на вивчення всієї сукупності показників і дозволяють дати характеристику рівня ефективності управління діяльністю підприємства безпосередньо по виявлених відхиленнях фактичних значень від базових.

2) Метод угруповань полягає у виділенні серед сукупності досліджуваних підприємств однорідних груп по будь-яким загальним ознакам. Угруповання здійснюється за однією або декількома ознаками. Отримані при цьому результати містять в собі характеристики окремих підприємств як типових представників своєї групи, а також характеристики їх положення як в межах своєї групи, так і серед підприємств, що вивчаються.

3) Метод рейтингової системи є складним і на основі різних аналітичних підходів до їх рейтингу є кілька способів, щоб побудувати рейтинг підприємства: метод створення рейтингу з низкою показників, метод кластерного аналізу, бальний метод.

Для того, щоб повноцінно проаналізувати діяльність підприємства, зробити вірні висновки про його стан, необхідно розглядати всі ці показники в сукупності. Адже якщо той або інший показник залежить від іншого прямо або побічно, його значення змінюється. Тому за 3-5 років можна чітко відстежити ту або іншу динаміку, виявити певні закономірності, сформулювати план дій по усуненню існуючих відхилень.

Необхідно також зазначити, що використання оцінки результативності роботи підприємства тільки фінансових показників не дозволить заздалегідь діагностувати багато проблем (наприклад зниження якості продукції, що випускається, рівень обслуговування клієнтів тощо), тому застосування нефінансових показників мають велике значення для визначення ефективності діяльності підприємства.

Виходячи з того, що найбільш важливим завданням компанії є збільшення вартості капіталу, необхідно враховувати наступне: фінансові показники компанії повинні бути всеосяжними; немає чистого прибутку (грошового потоку) або поверненні інвестиції не повинні «затуляти» інші важливі особистості; вимірювання ефективності бізнесу повинні бути за рахунок використання низьких очікувань, що дані насправді збігаються; розрахунки, особливо в період високої інфляції, не повинні ґрунтуватися на історичній вартості.

Література:

1. Кісіль М.І. Критерій і показники економічної ефективності малого та середнього бізнесу на селі / М.І. Кісіль // Економіка АПК. – 2011. – № 8. – С. 59-64.

2. Бланк И.А. Инвестиционный менеджмент: Учебный курс / И.А. Бланк. - [2-е изд., перераб. и доп.]. – К.: Эльга, Ника-Центр, 2001.- 448с.

РЕНТАБЕЛЬНІСТЬ, ЯК ФАКТОР ВІДТВОРЕННЯ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДРАСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

БОВДУЙ А.В.

*Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка*

**Науковий керівник – к.е.н., доцент
Артеменко О. О.**

Основною метою діяльності кожного підприємства є здобуття економічних вигод. Ступінь прибутковості підприємства характеризує рентабельність.

Рентабельність – це якісний, вартісний показник, що характеризує рівень віддачі витрат або ступень використання ресурсів, що наявні на господарстві, в процесі виробництва і реалізації продукції.

Рентабельність характеризує ефективність роботи підприємства, дає уявлення про його спроможність отримувати економічні вигоди від своєї діяльності.

Проблематикою рентабельності в сільському господарстві займалися багато науковців. Зокрема, О.А. Бужин, Р.В. Лавров, Ю.В. Баранчук, Н.М. Буняк, А.А. Мельник, В. Горьовий, П.Т. Саблук.

Вчені розглядали питання рентабельності виробництва різних галузей сільського господарства та надали ряд доречних та ефективних порад щодо підвищення прибутковості.

На рівень рентабельності підприємства впливають ряд зовнішніх і внутрішніх факторів. При визначенні резервів підвищення рентабельності сільськогосподарського виробництва, необхідно визначити розміри грошового виторгу від реалізації та собівартості продукції. Формування собівартості кожного виду продукції має свою специфіку і перелік витрат, що до неї включаються.

Кризовий стан економіки на даний момент зумовлює потребу оперативно оцінювати фактичні та планові показники результатів